T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/4991

Sayı : B 14.0.BHİ 01-276
Konu : Yazılı Soru Önergesi

19.11.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 02.11.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4991-11941/28542 sayılı yazınız.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 06.11.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-583-6/5200 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili İsmail ÖZGÜN'ün , Sayın Başbakana tevcih ettiği ancak Sayın Başbakan tarafından kendileri adına koordinatörlüğümde cevaplandırılması istenilen (7/4991) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

A.Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaralarının tam olarak yazılması rica olunur.

7/4991

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZGÜN'ÜN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

1,6) Bilindiği gibi ülkemiz zeytinyağı üretiminde şiddetli bir alternans yaşanmakta olup, var yıllarında 180.000 ton yok yıllarında 60.000 ton civarında gerçekleşmektedir. Ülkemiz tüketimi ise, son yıllarda uygulanan destekleme primlerinin etkisiyle kişi başına yıllık 1 kilogramın üzerine çıkmış olup, yaklaşık 80.000 tona ulaşmıştır.

2000/2001 üretim sezonunda zeytinyağında var yılı yaşanmış olup, yaklaşık 180.000 ton üretim gerçekleşmiştir. Bunun 93.000 tonunun ihraç edildiği, 80.000 tonunun iç tüketimde harcanabileceği göz önünde bulundurulduğunda, bu üretim sezonuna devredebilecek çok az 10.000 ton gibi bir zeytinyağının olduğu tahmin edilmektedir.

Bu üretim sezonunda ise, yaklaşık 65.000 ton zeytinyağı üretimi beklenmektedir. Bu miktar iç tüketimimizi dahi karşılayamayacak düzeydedir. Üretimin kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar devam etmektedir

Zeytinyağının iç tüketiminin ve ihracatının artırılmasına yönelik olarak yapılan diğer çalışmalarımız ise şunlardır:

- AB ülkelerine yönelik zeytinyağı ihracatında tahsil edilen prelevman fonu kesintisi, 02.09.1998 tarihli 23451 sayılı Resmi Gazete yayınlanan 98/11580 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kaldırılmıştır.

- Zeytinyağında uygulanmakta olan % 8 KDV oranının indirilmesi yönündeki talepler doğrultusunda, 03.04.1998 tarihli 98/108 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile zeytinyağında uygulanan KDV oranı % 1'e indirilmiştir. Zeytinde de KDV oranlarının indirilmesi konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Maliye Bakanlığında müştereken bir çalışma yürütülmektedir.

- 26.01.2001 tarihli 24299 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/1 sayılı Para Kredi Koordinasyon Kurulu Tebliği ile 2001 yılında gerçekleşen maksimum 5 kilograma

kadar kutulu zeytinyağı ihracatında 200$/Ton ihracat teşviki uygulaması yapılmıştır. Aynı teşvikin 2002 yılında da uygulanmasına yönelik olarak çalışmalara devam edilmektedir.

Zeytinyağı ihracatımızın azaldığı ve ülkemizde zeytinyağı stoklarının artmaya başladığı 1998 yılında kurulan ve Dış Ticaret Müsteşarlığı başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği ve Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nin katılımıyla oluşturulan Zeytinyağı Dış Tanıtım Komitesi'nce, 1998 ve 1999 yıllarında ABD'de yoğun olarak tanıtım ve reklam çalışmaları yapılmıştır. Söz konusu komite tarafından Avusturalya'dan bir alım heyetinin ülkemize gelmesi sağlanmış olup, Ege İhracatçılar Birliği Genel Sekreterliği koordinatörlüğünde ihracatçılarımız tanıtılmıştır.

Tüm bu tanıtım ve reklam çalışmaları ile devlet tarafından ihracatın ve iç tüketimin artırılmasına yönelik olarak yapılan diğer çalışmalar ve ödenen destekleme primleri sonucunda, ihracatımızda son üç yılda önemli artışlar sağlanmıştır. İhracat kapasitemiz var yıllarında yaklaşık 100.000 tona ulaşmıştır.

2) Üreticinin tatminkar bir gelir seviyesine kavuşturulması, zeytin ağaçlarıyla daha iyi ilgilenmeleri sağlanarak zeytinyağının kalitesinin artırılması, üreticinin ve üretimin kayıt altına alınması, sanayicinin dünya genelinde rekabet edebileceği fiyatlardan ham madde temin edebilmesi için bütçe imkanları da gözetilerek, 1998/1999 ve 2000/2001 üretim sezonlarında zeytinyağı ürünü destekleme primi uygulamaları kapsamına alınmıştır.

Bütçe imkanları ölçüsünde var yılı yok yılı ayırımı yapılmaksızın prim uygulamaları kapsamına alınmasının uygun olacağı düşünülerek, yok yılı olan bu üretim sezonunda da zeytinyağına destekleme primi verilmesi, 06.11.2001 tarihli 24575 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.10.2001 tarihli 2001/3172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilmiştir. Destekleme priminin ödeneceği satışlar için Eylül ayının sonunun baz alınarak; üreticilerin, ürünlerini satış baskısı altında kalmadan gelecek yılın hasat dönemine kadar rahatça satabilmeleri imkanı getirilmiştir.

3) Zeytinyağı konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde yapılacak tüm çalışmalara hükümetimizce olumlu yaklaşılmaktadır. Nitekim, 2000/2001 üretim sezonu başında zeytin ve zeytinyağının üretim, tüketim ve ihracatına ait problemlerinin çözülmesi amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koordinatörlüğünde Edremit/Balıkesir'de 1. Zeytinyağı

Danışma Kurulu Toplantısı yapılmış ve alt komiteler oluşturulmuştur. Bu komiteler çalışmalarına devam etmektedir.

Uluslararası Zeytinyağı Konseyinde yer almamızın temel amacı ülke ihracatının artırılmasıdır. Ancak Konsey'e tamamıyla AB'nin hakim olmasından dolayı bu yolla amaca ulaşmak mümkün bulunmamaktadır. Zira Konsey toplantılarında, AB'de yaşayan vatandaşlarımız için zeytinyağı kotası tahsisi, zeytinyağı ithalatında AB tarafından alınan vergi oranlarının indirilmesi gibi taleplerimize AB tarafından cevap verilmemekte ve ülkemiz zeytinyağının tanıtımında Konseye üye AB ülkeleri ile eş değer bir faaliyette bulunulmaması ve buna rağmen yıllık 500.000 $ gibi yüksek bir aidat alınması, ülkemizin anılan Konsey üyeliğinden ayrılmasını belirleyici faktörlerden bir kaçını oluşturmuştur.

Ülkemiz zeytinyağına önemli bir katkısı bulunmayan Konsey üyeliğinden ayrılmamız bu gün için dikkate değer miktarda tasarruf etmemizi sağlamıştır. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullar göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu 500.000.-$'lık miktarın en azından bir kısmının sektörün teknik ihtiyaçları ve tanıtım faaliyetleri için harcanmasının, zeytinyağı ihracatının artırılması için önemli bir araç olacağı düşünülmektedir.

Ege İhracatçı Birliklerinin talebi üzerine, Amerika pazarı için önemli olan ve UZK ile kalite kontrol anlaşması imzalayan Kuzey Amerika Zeytinyağı Birliğine üye olunmuştur. Böylece, zeytinyağında en önemli hedef pazarımız olan Amerika Birleşik Devletleri'ndeki gelişmelerin yakından takip edilmesi ve ülkemiz orijinli zeytinyağı ihracatında ortaya çıkan bazı teknik engellemelerin önüne geçilmesi sağlanmıştır.

4) 08.03.1995 tarihli 4086 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan "Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılmasına Dair Yönetmelik" hükümleri uyarınca, bütçe imkanları doğrultusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından haritalandırma ve parselasyon çalışmaları İzmir ili Karaburun ilçesinde başlatılmıştır. Çalışmanın zeytin üretimi yapılan tüm illerde yapılması hedeflenmektedir.

5) 11.04.2001 tarihli 24370 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na ait Çeltik, Soya, Delinte Edilmiş Pamuk, Patates, Fasulye, Bezelye, Nohut, Yem Bitkileri, Hibrit Domates, Hibrit Hıyar Tohumlukları ile Meyve ve Asma Fidanlarına Yapılacak Destekleme Esasları Hakkındaki 2001/12 no'lu tebliğde, 2001 yılı içinde ödenmek koşuluyla aşılı meyve fidanları için 100.000 TL/fidan ve çelikten meyve fidanları

için 75.000 TL/fidan olmak üzere yapılan destekleme ödemesinden zeytin fidanları da yararlandırılarak, zeytin dikimi artırılmaya çalışılmaktadır.

Orman Bakanlığı'nca, zeytin tarımına elverişli, Bakanlıklarının yetki alanı içerisindeki; atıl durumda bulunan orman alanlarının ve aşılı olmayan "delice" olarak adlandırılan zeytinliklerin, Ağaçlandırma Yönetmeliği'ne uygun olarak zeytin varlığının ve kalitesinin artırılması için gerçek ve tüzel kişilere, üreticiyi temsil eden birliklere, köy tüzel kişilerine tahsisine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu amaçla 10 Kasım 2001 tarihinde Orman Bakanlığı ile Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçılar Birliği arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Zeytin tarımına elverişli, hazineye ait olan fakat kullanılmayan araziler ile Kültür Bakanlığı'nca sit alanı ilan edilen ancak son yasal düzenlemeler ile tarım alanı olarak kullanılması müsait alanların da, yine aynı şekilde tahsis edilerek zeytin üretiminin ve kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Zeytin üretimi yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerce bu arazilerinde talep edilmesi halinde, Orman Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı'nca tahsis işlemleri başlatılabilecektir.